

ΚΑΛΛΙΜΑΧΟΥ

Η ΚΟΜΗ ΤΗΣ ΒΕΡΕΝΙΚΗΣ

[Η βασύλισσα Βερενίκη ἀφιέροσε στὸ ναὸ τῆς Ζεφυρίτιδος Ἀφροδίτης τὴν πλεξίδα τῆς, ταμένη γιὰ νὰ λάβει καλότυχο καὶ γρήγορο τέλος ὁ πόλεμος ποὺ ὁ ἄντρας τῆς Πτολεμαῖος, λίγο καιρὸν ὑστερὸς¹ ἀπὸ τὸ γάμο τῶν, ἐκίνησε ἐναντίον τοῦ Σελεύκου Καλλινίκου. Ἐξαφνα ἡ πλεξίδα ἔγινεν ἀφαντή ἀπὸ τὸ Ναό, καὶ τότε ὁ ἀστρονόμος Κόνων διαλάλησε πῶς τὴν εἰδὲ σὰν ἀστέρι στὸν οὐρανό, καὶ ὁ Καλλίμαχος ἔγραψε τὸ ποίημα τοῦτο ποὺ εἶναι τὰ νοσταλγικὰ λόγια τῆς πλεξίδας ἀπὸ τὸν οὐρανό.]

Ἐκεῖνος ποὺ τοῦ Ἀπείρου εἶδε τὰ φῶτα
καὶ ἔρει πότε βγαίνουν πότε σβήνουν,
πῶς σκοτεινιάζει ὁ Ἡλιος καὶ τὸ ἀστέρια
στοὺς γύρους τῶν ὁρῶν ἀλλάζουν δρόμους
κι ὁ ἔρωτας πῶς στὴν Πάτμο κρυφοκρᾶζει
τὴν Τριοδίτη ἀπὸ τὸν αἰθέριο κύκλῳ,
αὐτὸς μὲν εἶδε, ψηλὰ στὸ οὐράνιο φέγγος,
λαμπρόμορφη τῆς Βερενίκης κόμη.

Ὑψόνοντας τὰ δεητικά τῆς χέρια
ἐκείνη στὶς θεές μὲν ἔκαμε τάμα
ὅταν ὁ βασιλιᾶς νιόγαμπρος πῆγε
πολεμιστὴς στῶν Ἀσσυρίων τὶς χῶρες,
ἀφοῦ ἔστησε τὰ τρόπαια τῶν Ἐρώτων
μιὰ ὀλονυχτιὰ στῆς παρθενιᾶς τῇ νίκῃ.
Οἱ νιόνυφες μισοῦν τὴν Ἀφροδίτη;
ἢ σβήνουν τὴν χαρὰ ψέφτικα δάκρια

ποὺ θλιβερὰ στὸ θάλαμο σταλάζουν;
 Μὰ τοὺς θεοὺς ἀληθινὰ θρηνοῦνε,
 τὸ ξέρω ἀπ' τῆς βασίλισσας τοὺς γόους
 στὴ σκληρὴ μάχην ὃ ἄνδρας τῆς σὰν πῆγε.
 Τὴν κλίνη ποὺ ἔρμη ἀπόμεινε πενθοῦσες,
 ἥ γιὰ τὸ χωρισμὸ γλυκοῦ ἀδελφοῦ σου;
 Ὡ ἐφωτικὴ θλιψὶ βαθιὰ σὲ φθείρει
 κι ὁ πόθος τὴν καρδιὰ πικρὰ σπαράζει
 ἀλλόφρενη τὸ νοῦ σὰν νάχεις χάσει!
 Μὰ ἔγὼ σὰν μεγαλόψυχη παρθένα
 σὲ γνώρισα ἀπὸ τὰ μικρά σου χρόνια.
 Μὴ τὸ ἔργο τὸ λαμπρὸ ἔχεις λησμονήσει
 ποὺ σ' ἔκαμε τοῦ βασιλιᾶ γυναικά
 καὶ ποὺ δὲν τόλμησε ὅμιο ἄλλος κανένας;
 Μὲ λόγια θλιβερὰ ἀποχαιρετοῦσες
 τὸν ἄντρα, καὶ μὲ τὰ λευκά σου χέρια
 ἐσφούγγιζες τὰ δακρισμένα μάτια.
 Ποιὸς τάχα θεὸς τόσο νὰ σ' ἔχει ἀλλάξει!
 ἡ ὅσοι ἀγαποῦν τὸ χωρισμὸ δὲ θέλουν;
 Καὶ γιὰ τὸ γυρισμὸ τοῦ ποθητοῦ σου
 στοὺς ἀθανάτους μ' ἔχεις κάμει τάμα
 μὲ δρκούς καὶ μὲ σπουδὲς ἀπὸ αἷμα ταύρων.
 Καί, πρὸν πολὺς καιρὸς περάσει, ἐκεῖνος
 τὶς χῶρες τῆς Ἀσίας ἔχει νποτάξει
 στὴν Αἴγυπτο. Κ' ἔγὼ γιὰ τὰ ἔργα τοῦτου
 στῶν ἀστρων τὸ χορὸ ψηλὰ ἀνεβαίνω
 γιὰ νὰ λύσω τῶν δρκῶν τῆς τὸ χρέος.
 Βασίλισσα, μ' ἔκοψες ἀθελα μου
 στὸ ξανθό σου τ' δρκίζομαι κεφάλι,
 κι ὅποιος γιὰ ἐσὲ ψέφτικους δρκούς κάνει
 πικρὰ ἀς τὸ ξεπληρόσει ὅπως τ' ἀξίζει!
 Ν' ἄντισταθεὶ στὸ σίδερο ποιὸς ξέρει;
 Καὶ τὸ ψηλὸ βουνὸ ἔγειρεν ἀκόμη
 ποὺ ἀνέβαινε τῆς Φθίας τὸ ἔνδοξο τέκνο,
 νέο πέλαγος σὰν ἀνοιξαν οἱ Μῆδοι
 κ' οἱ βάρβαροι στὸν Ἀθω μέσα πλεῦσαν.
 Μιὰ κόμη τὶ νὰ κάμει ὅταν καὶ ὅρη
 τὸ σίδερο μπορεῖ νὰ ξεριζόσει,
 Ὡ Δία, τὸ γένος ὅλο τῶν χαλύβων

εἴθε νὰ ξακληρίσει κι ὅποιος πρῶτος
νὰ βρεῖ στῆς γῆς ἔζητησε τὰ σπλάχνα
τὸ σίδερο γιὰ νὰ τὸ πελεκήσει.

Οἱ ἀδελφές μου πλεξίδες ἐθρηνοῦσαν
τὸ χωρισμὸ καὶ τὴ δική μου μοῖρα,
ὅταν μὲ ἀνεμοσάλεφτα φτερούγια
ποὺ ἀντιχτυποῦσαν μὲς στὰ αἰθέρια πλάτη
ἐφάνηκε τῆς Χλώρης Ἀρσινόης
ἄλογο φτερωτό, τοῦ Αἰθίοπα ἀδέλφι,
καὶ στὸ ἄπειρο νὰ μὲ ἀπιθόσει πῆγε
μὲς στὸν ἀγὸν κόρφο τῆς Ἀφροδίτης,
καὶ ἔστειλε δοῦλο τότε ἡ Ζεφυρίτη
ποὺ μένει στοῦ Κανώβου τὸ ἀκρογιάλι,
γιὰ νὰ μὴν ἔχει τὴ θεία χάρη μόνο
τὸ στέμμα τῆς Ἀριάδνης νᾶειναι στ' ἄστρα,
ἄλλα καὶ ἐμεῖς, ἵερα χρυσὰ στολίδια,
νὰ λάμπουμε ἀπὸ τὸ ξανθὸ κεφάλι.

Δακρίβρεχτο μὲ πάει στὰ θεῖα τεμένη
ἡ θεὰ σὰν ἄστρο νέο στ' ἀρχαῖα τ' ἄστερια.
Στὸ φῶς τοῦ Λιονταριοῦ καὶ τῆς Παρθένας,
ποὺ λάμπουν πλάι στὴν Καλλιστὼ τὴν κόρη,
είμαι καὶ ἐγώ, καὶ πρὸς τὴ δύση γέρνω
σὰν ὀδηγὸς τοῦ ἀργόσυρτου Βοώτη
ποὺ χάνεται στερνὸς στὰ ὥκεάνια βάθη.
Οἱ θεοὶ τὴ νύχτα μὲ πατοῦν, μὲ κρύβουν,
μὰ σὰν χαράζει στὴν Τηθύα γυρίζω.

[Συγώρεοε διτὶ λέω, Ραμνούσια κόρη,
καὶ τὴν ἀλήθεια ἐγὼ δὲν θὰ σοῦ κρύψω,
τῶν ἄστρων φόβος δὲν θὰ μὲ ἐμποδίσει
τῆς ψυχῆς τὰ κρυφὰ νὰ ἔξιστορήσω.]
Ἄπ' τὴ χαρὰ βαθήτερη εἶναι ἡ θλίψη
γιατὶ πάντα μαρκιὰ είμαι ἀπὸ τὴν κόρη.
“Οταν ἥτανε ἔγγονιαστη παρθένα
μὲ φάντιζε μὲ μύρα μοσκοβόλα.

Νιόνυφες, τόρα ποὺ σᾶς ζευγαρόνει
γάμου λαμπάδα ποθητή, μὴ δόστε
στοὺς ἄντρες τὸ κορμί, μὴν ἔεγυμνόστε
τὰ βυζιά σας, προτοῦ γιὰ μὲ σταλάξει
μῆρο ἀκριβὸ ἀπὸ σᾶς ποὺ λαχταρᾶτε

ὅσα προνόμια σὲ ἀγνὴ κλίνη πρέπουν.
 Μὰ δποια τοῦ γάμου ἐπρόδοσε τὴν πίστη
 ἡ γῆ ἀς πιεῖ τὴν ἀκάθαρτη σπονδή της,
 κι ἀπὸ ἀνάξιες δὲν θέλω ἀπρεπα δῶρα.
 Στὰ σπίτια σας ἡ δμόνοια πάντα ἀς μένει
 κι ἀγάπη αἰώνια μὲς στ' ἀγνά σας στήθια !
 Κι ὅταν θὲ νὰ τιμᾶς τὴν Ἀφροδίτη
 μὲ γιορτινὲς λαμπάδες κάτου ἀπ' τ' ἄστρα,
 βασίλισσα, μὴ δέεσαι μονάχα,
 μὰ σπονδὲς χύνε πάντα πλούσιων μύρων
 γιὰ κείνη καὶ γιὰ μένα. "Ἄχ ! νὰ μποροῦσα
 κόμη βασιλικὴ νὰ ξαναγίνω...
 κι δ 'Οριόνας στὸν Ὑδροχόον ἀς φέξει.

(ΑΘΗΝΑ, ΙΟΥΛΙΟΣ 1916)

ALFRED TENNYSON

ΟΔΥΣΣΕΑΣ

Τὶ ἀξίζει ἀν στὴν ἀτάραχη γωνιά μου,
 σὰν δκνὸς βασιλιᾶς, στέκω στὸ πλάγι
 συντρόφισσας γριᾶς, καὶ στὸ λαό μου
 τὸ δίκιο γνωστικὰ δίνω σὲ ἀνθρώπους
 δποὺ τρῶνε, κοιμοῦνται, θησαυρίζουν
 καὶ δὲν μὲ νοιώθουν ! Δὲν μπορῶ νὰ πάψω
 νὰ γυροφέρνω πάντα σὲ ταξίδια.
 Θέλω νὰ πιὼ τῆς ζωῆς τὴ στερνὴ στάλα.
 Ἐχάρηκα πολλά, πολλὰ ἔχω πάθει
 μονάχος μου ἢ μὲ ὅσους μ' ἀγαποῦσαν,
 πότε σὲ ξένη γῆ, πότε στὰ μάκρη
 σκοτεινοῦ πολυκύμαντου πελάγον.
 "Ονομα φημισμένο ἔχω κερδίσει,
 κ' ἡ ἀχόρταγη καρδιὰ καινούριο πόθο
 πάντα γριάει, κι ἀς ἔμαθα κι ἀς είδα
 σὲ ἄλλες χῶρες πῶς ζοῦν, πῶς κυβερνοῦνε.
 Κ' ἔγω ὁ στερνὸς δὲν είμαι ἀφοῦ μὲ σέβιας